

تأیید بخشنامه شماره ۴۹۰۹/۵۹۰۹-۲۱۱ مورخ ۸۲/۸/۲۶

سازمان امور مالیاتی کشور توسط هیأت عمومی دیوان عدالت

اداری

بخشنامه

به پیوست تصویر دادنامه شماره 147 مورخ 6 / 3 / 1386 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر:

عدم مغایرت مفاد بخشنامه شماره 4909 / 5909 - 211 مورخ 26 / 8 / 82 سازمان امور مالیاتی کشور در قسمت مورد اعتراض با قانون و حدود اختیار سازمان متبوع در وضع مقررات دولتی جهت اطلاع و اقدام لازم ارسال می گردد.

محمدقاسم پناهی

معاون فنی و حقوقی

شماره دادنامه: 147

تاریخ: 06 / 03 / 1386

کلاس پرونده: 83 / 290

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای حسینعلی بلند پایه.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند دوم بخشنامه شماره 4909 / 5909 مورخ 26 / 8 / 1382 سازمان امور مالیاتی کشور. مقدمه: شاکی به شرح دادخواست تقدیمی اعلام داشته است، به موجب ماده 242 قانون مالیاتهای مستقیم و تبصره ذیل آن مصوب 28 / 11 / 1380 اداره امور مالیاتی موظف گردیده است، در قبال اضافه دریافتی از مؤدی و پس از انجام مراحل قانونی در ازاء اضافه دریافتی مؤدی معادل 5 / 1 درصد ماهیانه به خسارت دیده پرداخت نمایند. ضمن اینکه ماده 273 همان قانون در فراز دوم خود تاریخ شروع اعمال این قانون را از اول فروردین ماه سال 1380 مقرر کرده است. اما متأسفانه سازمان امور مالیاتی بدون داشتن مجوز قانونی و با تفسیر قانون به نفع خویش و در جهت دریافت هر چه بیشتر مالیات طی بخشنامه ای کلیه دریافتهای گذشته را هر چند پرداخت آن سالهای بعد از تصویب قانون موکول شده باشد، خارج از شمول ماده مذکور پنداشته و از این رهگذر حاضر به پرداخت حقوق قانونی مؤدیان نمی باشند. تقاضای رسیدگی و ابطال بند دوم بخشنامه شماره 4909 / 5909 مورخ 26 / 8 / 1382 سازمان امور مالیاتی کشور را دارم. نماینده قضائی سازمان امور مالیاتی کشور در پاسخ به شکایت مذکور طی نامه شماره 7545-112 مورخ 15 / 12 / 1383 مبادرت به ارسال تصویر نامه شماره 2455-211 مورخ 8 / 7 / 1383 دفتر فنی مالیاتی نموده اند. در نامه اخیرالذکر آمده است، بخشنامه مورد شکایت در خصوص نحوه اجرای ماده 242 اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 27 / 11 / 1380 تهیه و ابلاغ گردیده که به استناد ماده 273 قانون اخیرالذکر از اول سال 1381 به بعد قابل اجراء می باشد. ضمناً لازم به ذکر است، صرفاً اشخاص حقوقی که سال مالی آنها از اول فروردین ماه سال 1380 به بعد باشد، از لحاظ ترتیب رسیدگی و نرخ مالیاتی مشمول مقررات قانون اصلاحی بوده و برای سایر اشخاص (اشخاص حقیقی) از ابتدای سال 1381 قابل اجراء خواهد بود و در قانون تاریخ دیگری مبنی بر اجراء آن قبل از تصویب پیش بینی نگردیده است. از طرفی عبارت سطر آخر بند یک بخشنامه موصوف صراحت دارد که خسارت موصوف قابل تسری به مبلغ اضافه دریافتی که تاریخ وقوع آن قبل از شروع سال 1381 بوده است، نمی باشد. زیرا چنین حکمی قبل از

سال 1381 وجود نداشته و با توجه به اصل منع عقاب بلا بیان حکم مزبور برای پرداختی های سنوات قبل از اجرای قانون فاقد وجاهت قانونی و دارای بارمالی پیش بینی نشده خواهد بود. هیأت عمومی [دیوان عدالت اداری](#) در تاریخ فوق با حضور رؤسا و مستشاران و دادرسان علی البدل شعب دیوان تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می نماید.

رأی هیأت عمومی

قانون گذار به شرح [ماده 242](#) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1380 ضمن تأکید بر ضرورت استرداد مالیاتی که در نتیجه اشتباه در محاسبه، اضافه دریافت شده و یا مالیاتی که طبق مقررات قانون مزبور قابل استرداد است و همچنین تعیین محل استرداد وجوه مزبور، مبالغ اضافه دریافتی از مؤدیان بابت مالیات موضوع این قانون را مشمول خسارتی به نرخ یک و نیم درصد در ماه از تاریخ دریافت تا تاریخ استرداد آن اعلام داشته است و به صراحت [ماده 273](#) الحاقی به قانون فوق الذکر، تاریخ اجرای قانون فوق الاشعار از جمله تبصره ماده 242 قانون را 1 / 1 / 1381 تعیین کرده است. بنابراین بخشنامه شماره 5909 / 4909 مورخ 26 / 8 / 1382 سازمان امور مالیاتی کشور در قسمت مورد اعتراض که مبین هدف و حکم مقنن است، مغایرتی با قانون ندارد و خارج از حدود اختیارات سازمان مزبور در وضع مقررات دولتی نمی باشد.

هیأت عمومی [دیوان عدالت اداری](#)

معاون قضائی [دیوان عدالت اداری](#)

مقدسی فرد

شماره: 211 / 4909 / 5909

تاریخ: 1382 / 08 / 26

پیوست:

سازمان امور اقتصادی و دارائی استان

شورای عالی مالیاتی

اداره کل دفتر فنی مالیاتی

دفترهیأت عالی انتظامی مالیاتی

دبیرخانه هیات های موضوع [ماده 251](#) مکرر

دادستانی انتظامی مالیاتی

دانشکده امور اقتصادی

پژوهشکده امور اقتصادی

سازمان حسابرسی

جامعه حسابداران رسمی

نظر به اینکه بموجب [ماده 242](#) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1380 / 11 / 27، اداره امور مالیاتی موظف گردیده، در مواردی که مالیات اضافی دریافت شده و یا مالیاتی طبق مقررات مذکور قابل استرداد می باشد، وجه قابل استرداد را ظرف مدت یک ماه به مودی ذینفع پرداخت نماید و همچنین طبق تبصره الحاقی به ماده مذکور نیز مقرراتی در ارتباط با پرداخت خسارت بابت اضافه دریافتی مالیات به مودیان پیش بینی گردیده است، لذا به لحاظ اجرای صحیح مقررات مزبور و اتخاذ رویه واحد یادآور می نماید:

1_ چون حسب مقررات [ماده 273](#) الحاقی به اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1380 / 11 / 27، تاریخ اصلاحیه قانون مزبور از جمله [ماده 242](#) و تبصره الحاقی آن از اول سال 1381 می باشد لذا مبدء احتساب خسارت (15%) برای مبالغ

اضافی دریافتی مالیات نیز صرفنظر از سال عملکرد تعلق مالیات ، از ابتدای سال 1381 به بعد خواهد بود و به عبارت دیگر خسارت موصوف قابل تسری به مبالغ اضافه دریافتی که تاریخ وقوع آن قبل از شروع سال 1381 بوده است نمی باشد.

2_ مبالغ اضافی دریافتی از مودیان بابت مالیاتهای موضوع قانون مالیاتهای مستقیم به هر عنوان مشمول پرداخت خسارتی به نرخ (5 / 1 %) در ماه از تاریخ دریافت مالیات طبق بند (1) تا زمان استرداد آن خواهد بود که می بایست این اضافه دریافتی مالیات و خسارت متعلقه ظرف مدت یک ماه از تاریخ احراز موضوع از محل وصولی های جاری به مودی ذینفع پرداخت شود.

3_ مالیاتهای تکلیفی و علی الحساب های پرداختی به حساب مالیاتی مودی در هر سال در صورتی که اضافه بر مالیات متعلق باشد و ظرف مدت 3 ماه از تاریخ درخواست مودی مسترد نشود نیز از تاریخ انقضاء مدت مزبور مشمول پرداخت خسارت موضوع بند (2) فوق خواهد شد .

4_ در صورت درخواست کتبی مودی ، منظور نمودن مالیات اضافی دریافت شده و خسارت متعلقه به حساب مالیاتی عملکرد سنوات قبل و بعد و همچنین به عنوان مالیات علی الحساب وی ، با رعایت تشریفات قانونی مربوط به استرداد و وصول مالیات بلامانع می باشد .

5_ مسئولین مالیاتی ذیربط مکلف به اجرای مقررات یادشده در اسرع وقت و به حداقل ممکن رساندن خسارت متعلقه بوده و کوتاهی و سهل انگاری در این مورد موجب پیگرد قانونی توسط دادستانی انتظامی مالیاتی خواهد بود .

عیسی شهسوارخجسته

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور